

N:o 12.

Ank. till Riksd. kansli den 4 mars 1890, kl. 5 e. m.

*Andra Kammarens fjerde tillfälliga utskotts utlåtande n:o 3,
i anledning af väckta motioner om skrifvelse till Kongl.
Maj:t med begäran om ändring i gällande bestämmelser
angående försäljning af sprängämnen.*

Till utskottet hafva blifvit öfverlemnade tvenne motioner, n:o 23 af herr *G. Bäckgren* och n:o 36 af herr *L. F. Odell*, i hvilka motioner föreslås, att Riksdagen ville hos Kongl. Maj:t anhålla om ändring i nu gällande förordning rörande försäljning af dynamit och andra sprängämnen.

Herr Bäckgren motiverar sitt förslag sålunda: »En noggrann kontroll vid försäljningen och möjligen ett förbud för att dessa farliga ämnen fingo gå som byte eller gåfva man och man emellan synas vara af behovet påkallade.» Herr Odell anför: »Nödvändigheten af skärpta bestämmelser uti Kongl. Maj:ts nådiga förordning af den 21 oktober 1869, rörande handel med nitroglycerin, dynamit och andra sprängämnen, är derfor af behovet högeligen påkallad.»

Kongl. Maj:ts nådiga förordning af den 21 oktober 1869 innehåller i § 14: Till idkande af handel med dynamit må i Stockholm rättighet medgifvas åt högst två personer. Uti annan stad äfvensom köping och i

socken å landet får ej mera än en idkare af sådan handel antagas. Denna rättighet må ej lemnas annan person än den, som är till handels idkande i allmänhet berättigad samt i öfrigt gjort sig känd för ordentlighet och redbarhet.

§ 15 mom. 2 angifver: Handel med dynamit å landet må jemväl, sedan vederbörande kommunalstämma öfver behofvet deraf inom kommunen sig yttrat, kunna af Vår befallningshafvande i länet tillåtas; ankommande i sådant fall på länsstyrelsen att, efter kommunalstämmans hörande, antaga försäljningsman och bestämma det ställe, hvarest handeln må utöfvas.

Mom. 3. Idkar någon handel med dynamit utan att dertill vara berättigad, böte, hvarje gång åtal sker, från och med ett hundra till och med fem hundra riksdaler, hvarjemte den dynamit, som af honom innehafves, skall vara förverkad.

Denna nu gällande kongl. förordning af den 21 oktober 1869 synes upptaga så stränga bestämmelser om förvaring, transport och handel med dynamit och andra sprängämnen, att densamma, om den efterlefves, kan anses betryggande mot olyckor, som genom ovarsam behandling kunna uppstå innan varan kommit i förbrukarens händer. Herr Bäckgren uttalar likväl, att nuvarande bestämmelser visat sig otillräckliga att förhindra, det hvem som helst kunnat till hvad ändamål som helst inköpa sprängämnen. Det synes deraf som han med sitt förslag afser att utsträcka kontrollen öfver dessa sprängämnen, sedan de kommit i förbrukarens hand, så, att icke blott ovarsamhet utan äfven brott mot person och egendom genom missbruk af dessa sprängämnen förhindras.

En sådan kontroll torde väl svårigen kunna utöfvas, och derförutan lära väl lagbestämmelser i antyddt syfte göra föga gagn. Deremot skulle de försvåra och i många fall förhindra användandet af dessa kraftiga hjälpmedel i industriens och landtbrukets tjänst samt för utveckling af landets kommunikationsmedel. Att lagbestämmelser till förekommande af missbruk af med viss begränsning tillåtna rättigheter äro svåra att göra effektiva, det visar bränvinslagstiftningen, å hvilket område nya och skärpta bestämmelser och förändringar ofta vidtagas, utan att dermed kan förekommas, det dessa lagar dagligen kringgå och missbruk uppstå.

Samma förhållande skulle säkerligen inträffa, om man gifver sig in på det lagstiftningsområde, hvartill förevarande motioner syfta.

Då dessutom de missbruk, motionärerna framhålla, lyckligtvis ännu icke i vårt land förekommit i sådan utsträckning, att utomordentliga åtgärder derigenom påkallas, får utskottet hemställa,

att herrar G. Bäckgrens och L. F. Odells motioner icke må till någon Riksdagens åtgärd föränleda.

Stockholm den 4 mars 1890.

På utskottets vägnar:

Elis Nilson.

N:o 13.

Ank. till Riksd. kansli den 4 mars 1890, kl. 5 e. m.

*Andra Kammarens fjerde tillfälliga utskotts utlåtande n:o 2,
i anledning af väckta motioner om skrifvelse till Kongl.
Maj:t angående inrättande af industrilotterier.*

Uti 2:ne till utskottet remitterade motioner, nemligen n:o 32 af herr G. W. Lyth och n:o 62 af herr Z. Larsson, hafva yrkanden blifvit framställda derom, »att Riksdagen ville i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla om sådan ändring af kongl. förordningen angående förbud mot lotterier den 6 augusti 1881 att, efter hos Konungens befallningshafvande skedd ansökning, industrilotterier, under vissa af Kongl. Maj:t bestämda vilkor, må kunna i riket inrättas.»